

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Art. coli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci
Pe 1/2 an 7 franciTelefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Nr. 5909/1909.

Examenul de calificare preoțească cu candidații la preoție din dieceza Aradului, prescris prin Statului-Organic și Regulamentul special se va ține în 22 septembrie (5 Octombrie) 1909 și zilele următoare la 9 ore antemeridiane, în sala de ședință a Consistorului gr. or. român din Arad.

La examen sunt admiși toți acei absolvenți de teologie, cari conform §-lui 8 din Regulamentul special și-au subșternut aici până la 1/14 septembrie 1909 cererile conrespunzător instruite.

Arad, la 1/14 septembrie 1909.

Consistorul gr. or. rom.
din Arad.

Cimitire părăginite.

»Cinstiți memoria celor cari până când au fost între voi, au lucrat pentru voi, grijiți mormintele lor, căci din morminte răsare iubirea și smerenia« sunt cuvinte, cari par a fi neînțelese când privim cimitirele noastre.

Cimiterul din cele mai vechi timpuri era în jurul bisericii și multe slujbe dumnezeiești făcute în amintirea morților să făceau în cimitire. Biserica ca mângâitoarea celor vii adună în pământul său sfințit pe cei morți și ține prin aceasta o legătură între acei cari în pământ nu aveau îngropat numai grâu ci moși și tați, mame și surori și frați.

Ușor ne împăcam cu gândul să luăm în mână toiagul pribegiei, să căutăm alt pământ, care să fie mai bun, mai roditor; vom putea găsi un loc unde fiecare sămânță dă o mie de sămințe, unde soarele să fie mai lucitor, ploaia mai binefăcătoare, unde munca noastră să fie însutit răsplătită, dar nu vom putea găsi un alt loc unde din pământ să ne mai răsară amintirile clipelor trăite, amintirea celor iubiți nouă, amintiri cari sunt în stare să ne alunge temerile, să ne îndemne la lucru să ne facă mai buni, amintiri prin cari cei morți nu au încetat să ne îndemne și povățuiască și după ce au trecut din viață.

Care alt loc ne poate trezi în sufletul nostru mai multe amintiri decât tocmai cimitirele în cari unul lângă altul în pace zac sub glia neînsuflețită acei, cari ne-au condus și îndreptat viața în tinerețe? Câte sentimente răscolește în noi pacea unui mormânt, la câte întrebări nu ne răspunde nesațiosul, care ne va înghiți și pe noi și câtă smerenie și îndreptare se produce în sufletul nostru atunci când vedem că pământul vorbește pământului și fiecare mormânt pare că zice: »pulbere mărginește-ți ambițiunea! Florile plâpânde de pe mormânt cu viața lor de o zi să par că aduc vești de acolo unde numai cu gândul mai putem pătrunde și când în bătaia vântului se pleacă și se spușberă, le asemănăm cu viața noastră. Un mormânt bine îngrijit ne arată că în inimile celor rămași în viața mai arde candela moravurilor bune; unde se cultivă simțul de pietate pentru părinți și frați e cultivat și simțul de dragoste și dreptate pentru deaproapele.

Cele mai multe dintre cimitirele noastră însă sunt sau păduri seculare de iarbă înaltă, în care cucuta lemnoasă de bătrână în bătaia vântului trăsnește din rădăcini, în cari crucile ce stau la căpătâiu cu câte o inscripție ștearsă de ploii și praf pleacă capul și se întind pe pământ să nu se vadă din iarba, sau sunt locul de bătaură al rânătorilor, cari cearcă să-și merite numele, al găștelor și rațelor din satul întreg, sau ale unor persoane mai alese. Mormânturile așezate fără nici o regulă, printre ele nici o cărare, unele dintre ele făcute lângă fundamentul zidului bisericii fără ca să protesteze cineva, că aceasta e o ruinare a sfântului locaș, sunt fără nici o îngrijire date cu totul părăginitei.

Mai anii trecuți un călător din România să plânga în zările dela noi că mormântul celui dintâiu și mai mare dascăl al nostru Gheorghe Lazar e părăsit, ruinat și batjocorit. Tot așa e și cu celelalte morminte ale bărbaților nostri, cari ar trebui să stea în panteon; în loc să fie îngrădite și presărate cu flori și un moment să indice cel puțin numele, dacă nu și faptele și chipul celui care să odihnește în acel loc, găsim numai morminte scurmate și un stâlp îmbrobedit de o pătură de unșchiu. O societate — a panteonului

nostru — care să reînvie memoria oamenilor iluștri grijindu-le mormintele încă nu avem.

Vai de poporul care părăsește idealurile luptei pentru înaintare din trecut, la care e moartă amintirea sfortărilor ce le-a făcut mai înainte și lasă în părăginitie mormintele acelora, cari, și dacă nu au reușit dar cel puțin au cercat să-l ducă cu un pas înainte pe calea propășirii. Se va găsi oare și la noi cineva, să facă din mormintele părăginite de astăzi, morminte cu flori? ✓

Sfintirea bisericii din Sân Nicolaul-mic.

Vestmânt de sărbătoare au luat duminică în 30 august a. c., credincioșii comunei bisericesti din Sân Nicolaul-mic.

Du, ă propria lor mărturisire, gătitu-s'au astfel, pentru că părtași aveau să fie de rara ocaziune, ca să aibă în mijlocul lor, pe arhiereul bisericii noastre dreptmăritoare, carele la dorința lor, escurge la ei, ca sfințându-le sionul reparat întru preamărirea lui D-zeu, pe lângă binecuvântarea arhierească, prin povețele sperate, să-i întărească în credința față de maica noastră biserică.

Conform tipicului, mărețului act ia premers privegherea, săvârșită sâmbătă seara de P. C. Sa D-l Roman R. Ciorogariu și diaconul Dr. George Ciuhandu, esmișii P. S. Sale D-lui Episcop, prin cooperarea preotului local Petru Marșeu și a preoților din provincă, cari au venit spre acest scop.

Duminică la orele 8 dimineața, P. S. Sa însoțit de către protoprezbiterul Vasile Beleş, diaconii Cornel Lazar și Petru Cipău, acest din urmă ales preot în comuna Birtin, plecă spre Sân Nicolaul-mic, pentru a-și împlini chemarea sfântă.

La marginea comunei Aradul-nou, P. S. Sa e întâmpinat de un frumos banderiu. În hotarul comunei Sân Nicolaul-mic, P. S. Sa primește bineventarea autorităților politice ale comitatului Timiș, protoprețoriatul Aradului nou, comuna politică Sân Nicolaul-mic, iar prin administratorul protopopesc I. Cimponeriu, asigurarea devotamentului și a venerațiunii preoților și a credincioșilor din protopopiatul Lipova, pe care îl reprezintă. P. S. Sa prin cuvinte alese, mulțumește tuturor urmându-și calea spre comuna Sân Nicolau, unde printre bubuitul treascurilor, e primit de către credincioșii acestei comune.

Descins la casa vrednicului preot local Petru Marșeu, P. S. Sa prin litie, între cântările elevilor dela institutul teol.-ped. din Arad, e condus la biserică, unde după rugăciunile și îmbrăcarea arhiereului, a urmat sfințirea apei, săvârșită de P. S. Sa în legătură cu aceasta, marele act — sfințirea bisericii — și adevă, așezarea sfințelor moaște în prestol, pecetluirea cu sfântul mir, încunjurarea bisericii în 3 rânduri, cetindu-se evangeliile prescise, și în fine, rostirea rugăciunilor și închinarea ei tatălui celui ceresc. După acest act a

urmat sfânta liturgie pontificând P. S. Sa Dl Episcop azistat de P. C. Sa Dl Roman R. Ciorogariu, protoprezbiterul V. Beleş, monahul Ilie Marcu, preoții: I. Ciuhandu, C. Stoian (Firighaz), I. Chelnicean (Chesinț), A. Căpitan, P. Marșeu (St. Nicolau), diaconii: Dr. Gh. Ciuhandu, C. Lazar și P. Cipău. — În decursul liturghiei, P. S. Sa a binevoit a hirotoni întru preot pe diaconul Petru Cipău.

La sfârșitul sfintei liturghii, P. S. Sa, pătruns de dragostea mare față de credincioșii acestei parohii, întru cuvântare acomodată priceperii poporului, plină de învățături morale, iubire față de Dumnezeu, față de aproapele, le a arătat cale și mijloacele cele mai potrivite, prin cari oamenii în timpurile aceste grele își pot asigura un trai mai bun, provocând și îndemnând credincioșii la îmbrășosarea meseriilor — plugul de aur al altor neamuri —, sibițiind, prin cuvinte potrivite *tenea, luxul și indolența*, cari însușiri rele și păgubitoare, au început a prinde rădăcini în sânul credincioșilor din aceasta comună. Cuvântarea P. S. Sale s'a încheiat prin o rugăciune înălțată către tronul cel ceresc, pentru revărsarea darurilor sale cele bogate, asupra credincioșilor, din expresia feții cărora să vedea deoparte mustrarea pentru păcatele trecute, iar de altă parte, expresia promisiunii spre cele bune și de folos pentru viitor. După cuvântarea P. S. Sale, a urmat stropirea credincioșilor cu apă sfințită și împărțirea anaferei.

Isprăvindu-se sfânta slujbă, P. S. Sa a făcut în comună unele văzute, de unde re'tors, a fost primit în școala confesională unde a fost așteptat la masa aranjată în onoarea P. S. Sale, de către credincioșii comunei bisericesti. Pe lângă toastul P. S. Sale, rostit întru sănătatea Prea grațiosului împărat și rege, sau rostit și altele, încheindu-se șirul lor, prin o vorbire a P. S. Sale, plină de povețe, adresată comitetului parohial, care încă luase parte la aceasta masă. Și cu aceste, implorând P. S. Sa din nou înalta Sa binecuvântare asupra credincioșilor, părăsește comuna între urările însuflețite ale poporului la orele 6 seara.

Deie cerul ca ostănelele ce P. S. Sa tot mereu le aduce, să fie spre binele bisericii și fericirea neamului nostru.

Dogma trinității,

studiu metafizic

de Vichentie Simiganoschi.

Budha zice: Lumea este de față, de unde și dela cine ea este, fiind o taină ascunsă, nu este dat omului să știe. Omul, tot ce poate cunoaște și spre a sa mântuire îi este de folos să cunoască, este cauza și leacul răului, care bântue lumea și îi conturbă liniștea fericită. Pricina tuturor relelor și suferințelor zace în corpul omenesc, din care cauză omul spre mântuirea sa trebuie să se emancipeze de sub stăpânirea pornirilor sensuale. Sufletul cât timp nu este liber de

boldul sensual, ca să facă o personalitate de dânsul neatârnată, un *ceva* de sine și pentru sine existent, omul nu are odihnă de suferințele vieții, cari înceată numai atunci, când omul eliberat de iperaccentul individual se cufundă în unitatea imensă, în nimica materială, în suprema entitate spirituală, în care nu este durere nici suspin ci viață fără de suspin — *Nirvana*.

Prin faptul, că lipirea de lume aduce răul și suferințele vieții, de aceea înțelept este cel ce-și stăpânește poftele trupești. Cumpătul în cele necesare, abținerea de cele superflue, ocolirea răului, curățenia trupească sunt virtuți cardinale, cari îl apropie pe om de ținta sa finală.

Virtutea pretinde iubire, blândete, răbdare către oameni și către animale. Etica lui Budha se rezumază în trei principii: castitatea, indulgența și răbdarea.

Ca stavilire contra răului Budha nu admite asceza, pe care o află nefolositoare pentru perfecțiune, ci el recomandă puterea de viață spirituală, cânta și îndreptarea rodnică prin fapte bune. Cine a păcătuit, să se mărturisească înaintea soborului, sau unui înțelept și sfânt. Jertfele crunte Budha le-a înlocuit prin flori și fructe. Pentru dânsul moartea este o dovadă, că corpul nu este esențial ca spiritul.

Budha și maica sa Maja după moarte au fost divinizați. Virginitatea nașterii a marelui profet este și la Budhiști dogma.

Conform dorinței sale, după moartea sa, învățăcelii săi 500 la număr, au fixat în scris doctrina sa, iară spre lămurirea ei și spre stabilirea disciplinei s'au ținut mai multe sinoade. La sinodul III (247 a. H) între alte decisiuni s'au canonizat următoarele cărți: I. *Sutra* sau legea lui Budha. II. *Vinaja* sau normativul disciplinar. III. *Abhidarma* sentințele sale filosofice. Budhiștii dintru început aveau preoți (gramana) consacrați de către priorii mănăstirilor (bhishchu), la care prilej avea să depună votul ascultărei, al sărăciei și al castității. Ei aveau tonzură și celibat. Țin la cultul minunilor, dintre cari cele mai multe se socot lui Budha și după moartea sa (543) relieviilor sale. Au taina mărturisirei, aghiazmă, procesii, tămăiere, clopote, litii, icoane, ba chiar și metanii.

III. Egiptenii.

În misterele preoților se cuprindeau următoarele doctrine:

Înainte de a fi lumea germeii existenței pătrundea adâncul caotic, din care spiritul caotic, au spiritul suprem *Iao* sau *Iahho*, Iahova, ens, celce este și a creat lumea. El este o entitate unică și unitară, perfectă, rațională, atotștiutoare, infinită, nepătrunsă de mintea omenească. Ca necreat și aseient el este creatorul lumii. A fost din veci și vecinic rămâne neschimbat și atotprezent. Deși pătrunde toată lumea, el singur rămâne nepătruns, și raportul său intim cu dânsa nu alterează infinitatea lui. Prezența sa pretutindenea se simte și se cunoaște, dară nimenea nu-l poate coprinde.

Epoptii (privitorii) sau cunoscătorii mistereilor adânci îl privia de substanța metafizică a tuturor ființelor, de cauza supremă a întregii existențe. Spre a-l escela după cuviință, ei nu îi da nici un nume, pentru că numele este un postulat al deosebirei, și celce este singur și unic în felul său, nu are lipsă de nume, fiindcă nu este altul cineva, cu care s'ar putea schimba. Din acest bun motiv el îl numia *Iao* — Iahho, adecă ens, celce este. Pe o statuie a zinei *Isis* eră îngravate cuvintele: „Eu sunt celce este, ce a fost, ce va fi, nici un muritoriu nu mi-a ridicat vălul meu“. Nimenea nu avea voie să intre în templul lui *Serapis* dacă nu purtă pe frunte și pe piept numele *Iao*. Ierofantul sau proistosul templului mistereilor cântă celor ce avea să le fie lor consacrați o imnologie de următorul conținut: „El este unul și din sine singur, și acestui unul toate îi dătoresc existență“.

O ceremonie necesară înainte de consacrare eră spălarea în apă și tăierea împrejur, care ca simbol distinctiv avea să strângă legătura celor, cari prin misterii pătrund deitatea în raport mai intim.

Pe lângă alte odoare și vase se află în templu încă și un sicriu sfânt numit: „*Sicriul lui Serapis*“ ca simbol pentru cunoștința tainelor adânci.

Teologia epoptilor mai învață: *Iao* deși este unul în ființă, el nu este unul în persoană, ci din veci a născut din sine încă și altă entitate. Ca unul el este deodată *tată*, *mamă* și *fiu* d-zeesc. Aceste trei persoane sunt născute de D-zeu din sine însuși, fără ca ele să iasă afară din ființa sa, ci cooperează la perfecțiunea lui infinită. Aceasta *treime* d-zească este una în toate calitățile sale d-zești, una și deopotrivă în eternitate, infinitate, atotputință și atotbunătate. În diverzii săi Dumnezeu unul își crează ispravnicii voînței sale. Ei sunt instrumentele, mediile și formele sale de manifestare. După felul lucrării *Iao* are felurite atribute: 1. Ca creator se numește *Ammon* — D-zeu Tatăl, 2. Ca Logos sau rațiune supremă *Imhotep* — D-zeu cuvântul sau *Fiul*. 3. Ca ispravnic și princip de acțiune se numește *Ptah* — D-zeu *Spiritul sfânt*.

IV. Persia.

1. Persismul vechiu reformat de Zardust sau Zoroastru (sec. XI a. H.) învață: Este numai un D-zeu și acesta unul se chiamă, *Ormâdz*. El cu cuvântul său a creat cerul și pământul. Pe om l-a creat bărbat și femeie, *Meșia* și *Meșiane*. Arihman, principiul cel rău și antagonistul lui Ormuzd li-a dat să guste niște fructe, că ei să-și peardă fericirea.

2. *Kuschitii* un popor semit, înrudit cu Egipteni și originari din Bactria, dacă descălecați pe lângă marea perzică avea încă o teologie monoteistă cu o dogmă trinitară: Este numai un D-zeu, unul în ființă și întreit în manifestarea activității sale.

El (el, ellohim, allaah) „*Cel atotputernic*“ cu puterea sa a creat caosul, în care se cuprind toate elementele. Cu cuvântul său a format din caos lumea cu

toate legile ei, și prevedința sa o conduce și o perpetue.

1. Puterea sa numita ipostatic *Anu* (Oanes), zăul cel vechiu, tata zeilor, stăpânul lumii subterane se ideografa cu corp omenesc — *D-zeu Tatăl*.

2. *Cuvântul*, *Bel*, logos, demiurgul eră împăratul pământului și suveranul spiritelor. Se inchipuia ca un rege șezând pe tron — *D-zeu Fiul*.

3. Provedința numită ipostatic *Nuah* sau *Nisroc* eră conducătorul rațional al omului, stăpânul științelor și al vieții. Se ideografa ca geinu cu patru aripi întinse — *D-zeu Spiritul sfânt*.

V. Grecia.

După cosmogeniile Elinilor titanul *Prometeu* a creat pe om din lut după chipul zeilor. Că să-și îndeplinească creațiunea sa, el și a aprins făclia la carul lui *Helios*, din a cărui pară a suflat omului în față putere de viață.

Femeia *Fandora* cu scoica sa amăgind pe *Epineu* a adus în lume suferința și tot felul de rele, pentru cari *Zeus* în timpul lui *Deucalion* și *Pirha* a trimis potopul pe pământ.

(Va urma.)

Judecata preotului.

— Urmare și fine. —

Înainte judecătorului suprem care știe toate, preotul se va infățișa nici mai mândru și nici mai arogant cum se prezintă câte odată cineva înaintea acuzatorilor din lume, dar convins, umilit, subscriind mai dinainte sentința care va fi dată și silind conștiința sa să zică: „Drept ești Doamne și dreaptă este judecata ta“. Așa dar, va fi acest preot, ne mai nădăjduind, să scape de rușine și de osândă, dar sigur de o condamnare pe care el cel dintâiu o va aproba. Va repeta pentru ultima oară, dar înzadar, acel „D-zeule curățește-mă și mă iartă pre mine păcătosul“ dela treptele sfântului altar, cuvinte cari ar fi trebuit să-l oprească de atâtea ori ca să le urce; va fi deci acest preot singur și părăsit. Și cine i-ar putea veni în ajutor? Martorii? Ajutor protivnic așteptărilor sale. Iată ce se poate aștepta dela acești martori. Vor fi martori acolo, însă, ca să-l acuze și să-l facă să dea socoteală amănunțită. Sufletele pe cari el va fi avut nenorocirea să le scandalizeze sau să le piardă, D-zeu le va chema și acestea blăstămându-l din nou, vor arăta ziua și ora căderii lor, cursele pe cari el le întindea, ocaziile pe cari el le da pentru abaterea și căderea lor. Biserica în care el ar fi trebuit să se roage cu căldură, să edifice pe credincioși prin modestia sa, prin zelul său, prin mila sa și din care el a făcut teatrul indiferenței sale, poate al vanității sale, îi va trimite martori din sfântul altar, ale cărui trepte de marmoră au fost mai puțin reci decât inima sa, din acest jertfelnic care a știut mai bine decât gura și decât inima sa să adăpostească pe D-zeescul

Miel și din jurul scaunului pocăinței, la care el n'a știut să cheme pe păcătoși. Toată creațiunea, părtașă forțată a nedreptăților sale, va scoate gemete strigând către Dumnezeu, că el, preotul, a făcut-o să slujască unor întreprinderi blăstămate, pe când ea trebuia să glorifice pe stăpânul și Domnul său.

Îngerul său păzitor, însoțitorul său nedespărțit va stă încă ca martor și va veni să mărturisească în contra lui. El va arăta acele multe bune inspirațiuni pe cari le-a respins, acele remușcări înăbușite, retrageri nefolositoare, spovedanii rău făcute, împărtașiri fără vrednicie și fără folos. E de prisos a mai vorbi de acuzatorul cunoscut de toți, care se va arăta mai mult ca ori când plin de mânie, surăzător de triumful său, reclamându-și prada și pregătindu-se să o dea muncilor vecinice.

În fața acestei judecăți nici un apărător nu va fi nimeni nu se va ridica ca să ne susție, nimeni nu se va arăta ca să zmulgă pe acest nenorocit din prăpastia în care de bună voie a căzut.

Însăși Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu, buna și sfânta noastră mamă, apărătoarea și susținătoarea celor nevoiași, providența noastră de pe pământ, *Măica Mântuitorului nostru*, în fața mâniei divine nu va putea nimic. Da, nu va putea să facă altceva decât să se întoarcă cu privirea dela noi, să plângă și să se deparțeze, spre a nu fi de față la scena de desnădejde care va urma și prin care se termină totul.

„Tu, îi va zice Domnul, nu m'ai voit pe mine în timpul vieții tale, m'ai tradat, m'ai vândut în mod nedemn, te chemam ziua și noaptea, mă coboram la tine în toate diminețile și nu mi-a fost cu puțință ca să pot pătrunde în inima ta. Măinile tale pătate mă răstigneau și satan, care te cere în clipa aceasta, triumfa când mă vedeă înjosit și necinstit de tine. Așteptam o lacrimă, o părere de rău, o întoarcere din parte-ti; eu te însărcinam să dai altora iertare și tu n'ai fost în stare să păstrezi măcar una... Iudo, du-te cu frațele tău și mă lasă să mă urc la cer“. Și îndată șezând pe scaunul mării sale va pronunța sentința: „Pe sluga netrebnică aruncați-o întru întunerecul cel mai din afară, unde va fi plângerea și scrâșnirea dinților“¹⁾.

* * *

„Dar, Doamne, Doamne fie-ne îngăduit a crede, că foarte puțini dintre preoții tăi, vor fi cari să merite această soartă și o astfel de cumplită osândă. Nu, Stăpâne, nu va fi cu puțință, ca preoții tăi să stea față la o asemenea scena îngrozitoare, ei vor fi părtași, în mare majoritate unei alte scene mai încurajatoare. Noi nu suntem blăstămați, Stăpâne, nu suntem și nici nu vom fi osândiți. Noi suntem niște sărmani păcătoși, triști și pocăiți, vinovați ca Sf. Apostol Petru celce s'a lăpădat de Tine de trei ori, e drept, dar ochii noștri și inima noastră e plină de lacrimi și suntem hotărâți a plânge până la moarte greșalele noastre.

¹⁾ Mat. XXV, 30.

Ai milă de noi, Dumnezeule mare după mulțimea milostivirii tale; ia aminte la slăbiciunea care ne-a târat la uitările de care ne căim, la greșalele cari ne fac să roșim! Tu ai fi iertat și pe Iuda, o știm dacă s'ar fi întors și s'ar fi umilit; privește-ne la picioarele tale. Nu ne respinge, uită-te la lacrimile noastre, auzi suspinele noastre, binecuvintează începutul pocăinței noastre.

Preotul care va cugeta astfel și se va purta în chipul acesta, va avea viața la fel cu a preoților celor sfinți; moartea lui pașnică și judecata lui va fi cu totul în altfel de cum a fost cea descrisă. Ea se va termina cu sentința pe care o cunoaștem bine și pe care Domnul o va pronunța zicând: „Veniți binecuvântații Părintelui meu, moșteniți împărăția care este gătită vouă dela întemeierea lumii”²⁾. Și cu bucurie îl va primi.

²⁾ Math. XXV, 34.

zicându-i: „Bine slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune, întru bucuria Domnului tău”.

(„Bis. Ort. Rom.”)

Iconom Ilie Teodorescu.

Nr. 802 și 996/1909.

Concurs.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” publică concurs pentru următoarelor ștendii:

1. Un ștendiu de Cor. 300 din fundațiunea *Ioan Petran* pentru studenți universitari de naționalitate română, cari urmează la una din facultățile universității din Cluj.

-Cel împărțit de acest ștendiu va fi obligat a lua parte la „masa studenților academici din Cluj”.

2. Un ștendiu de Cor. 80 anual din Fundațiunea *Dr. Ioan Moga și soția Ana născ. Bologa*, destinat pentru fetițe române din Transilvania, fără deosebire de confesiune, cari urmează o școală de fete românească. Vor fi preferite elevele cari urmează școala civilă de fete a „Asociațiunii” și cele înrudite cu familiile fondatorilor (Moga și Bologa).

Petițiile sunt a se înainta până la 5 octomvrie st. n. Comitetului central al Asociațiunii (Sibiu, Str. Morii Nr. 6), însoțite de următoarele acte:

- a) certificat de botéz;
- b) certificat de studii în original sau în copie legalizată (la universitari index);
- c) certificat de paupertate;
- d) fetițele cari reflectează la ștendiu din fundațiunea Dr. Ioan Moga vor prezenta și eventuale documente de înrudire.

Retribuțiile intrate după terminul de 5 octomvrie st. n. nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român ținută în 5 august și 2 septemvrie 1909.

Iosif Sterca Șulutu,
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu,
secretar.

CRONICA.

Revizuirea Bibliei. Cetim în zările bucureștene, că sfântul Sinod se ocupă cu revizuirea bibliei, de care își propune să facă o editie populară în 500 de mii

de exemplare, care au să fie răspândite în comunele rurale. Până acum s'au revăzut optsprezece capitole. Comisiunea de revizuire se compune din arhieriei Meletie Gălățeanul și Sofronie Craioveanu.

Dela Academie. Academia Română își va începe ședințele ordinare la 5 Septemvrie v.

Hirotonire. Nicolae Șioșdian din Boldur, dieceza Carans. ales capelan în Lugojel, a fost sfințit în 5/18 sept. întru diacon, iar în 6/19 sept. întru prezbiter.

Retragerea d-lui Goga dela Asociațiune. D. Octavian Goga secretarul „Asociațiunii” și-a dat dimisia din postul de secretar literar ce-l ocupase până acum.

Pentru Combaterea tracomei. Ministrul de interne Andrassy a pus un premiu de 1000 cor. pentru o lucrare asupra etiologiei acestei primejdioasă boale de ochi. Lucrările, manuscrite sau cărți tipărite, ce vor intra la concurs sunt a se înainta până în 31 dec. 1912 la ministerul de interne și pot fi scrise într'una din limbile: franceză, engleză, germană sau maghiară. Rezultatul concursului se va publica în al 17-lea congres internațional al medicilor.

Pentru seminar. Părintele prezbiter al Tincei a dăruit alumneului diecezan 6¹/₂ mm. urfău de orz, pentru ținerea porcilor de îngrășat. Direcțiunea îi exprimă mulțămirea pentru generosul dar, ce e mai mult dela D-zeu să vină asupra holdelor părintelui proto-prezbiter, care de un șir de ani încoace în fiecare an face acest dar alumneului.

Opul catehetic „Prelegeri metodice din istorioare biblice”, de Nicolae Crișmariu, s'a aprobat și recomandat catehetilor ca manual ajutător la propunerea materiei biblice prin Venerabilele Consistorii: din Arad sub Nr. 8665/1908, din Oradea-mare sub Nr. 14/1909 și din Sibiu sub Nr. 7723 ex 1909. Cartea se poate procura de autor, în Baraczháza, librăria diecezană din Arad și cele mai însemnate librării din țară. Pretul e: 4 cor. plus 20 fil. porto.

Carte școlară. Curs practic de limba maghiară pentru cl. 4, 5 și 6 scris de Dl. Iuliu Vuia în conformitate cu noul plan ministerial emis cu ordinul înaltului minister de sub Nr. 120.000/1908 a apărut în ediția V și se poate comanda dela Librăria diecezană din Arad.

Concurs.

Nr. 6070/1909.

Prin aceasta se publică concurs cu termin de 28 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”, pentru conferirea alor 2 eventual 3 ștendii din fundațiunea Teodor Papp.

Îndreptățiți la aceste ștendii sunt conform literelor fundamentale:

- a) rudenile fundatorului;
- b) tineri români ortodocși din Giula;
- c) în lipsa recurenților de sub a) și b), urmează îndreptățirea tinerilor ortodocși din întreaga dieceză a Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului român ort. din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori în copii autenticate la vr'un notariat public regesc:

1. Extras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că respectivul și de prezent aparține bisericii române gr. or.

2. Rudeniile, cari reflectează la ștendiu au să prezinte și informațiune familiară în toată regula.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu *date pozitive* despre starea materială a părinților concurentului însuși.

Atestatul de paupertate se recere și dela rudeniile fundatorului, dacă reflectează la stipendiu.

4. Testimoniu de pe anul școlar 1908/9, iar universitarii — despre toate cursurile ascultate, respective documentul despre progresul făcut.

5. Certificat medical despre starea sanitară a concurentului.

6. Dacă concurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic: unde, în ce calitate a petrecut și ce purtare a avut?

7. Concurentul va avea să arate în petițiune specialitatea la care, și locul unde voințe să urmeze studiile, precum și aceea, dacă are ori nu, și alt stipendiu; dacă da, de unde și în ce sumă?

Petițiunile, cari nu vor întruni condițiunile de mai sus ale concursului ori ar intra după expirarea concursului, nu se vor lua în socotintă.

Fiecare concurent are să comunice locul și posta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțiunea Consistorului.

Arad, din ședința Consistorului ca senat școlar dela 3/16 sept. 1909.

Consistorul ort. rom.
din Arad.

—□—

1—3

22/190Nr. 9 E. G. B.

Se publică concurs pentru 3 eventual 4 stipendii de 400 cor. anual din fundațiunea Elena Ghiba Birta pentru anul școlar 1909/10 cu terminul de 13/26 septemvrie 1909.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt în prima linie rudeniile testatoarei, iar recurenții neînrușiți, de religiunea gr.-or. rom. din comitatele Arad, Bihor, Bichiș și Cenad numai atunci se primesc, când lipsesc competenți dintre rudeni.

Recurenții au să-și înainteze cererile lor la adresa Comitetului administrativ al fundațiunii Elena Ghiba Birta în Arad, provăzute cu timbru de 1 cor. și instruite cu următoarele documente originale ori copii autentice:

1. Extras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericei gr.-or. române.

2. Rudeniile mai au să adneze și informațiune familiară, prin care pot să dovedească, că sunt înrușiți cu testatoarea.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a recurenților. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parohului local.

4. Testimoniu școlastic, că au absolvat cel puțin școala elementară cu succes, iar aceia, cari au ascultat deja cursuri la vre-o școală medie sau academie respective universitate, să dovedească, că au câștigat astfel de testimoniu, încât pot trece în cursurile superioare.

5. Certificat medical despre starea sanitară.

6. Dacă recurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde a fost, și ce purtare a avut.

7. Recurentul să arete specialitatea, la care, locul, unde are să urmeze studiile, precum și dacă are ori ba alt stipendiu. Pentru cazul, că recurentul ar fi înscris deja la vre-un institut de învățământ, aceasta să o dovedească prin certificat dela direcțiunea respectivului institut.

8. Fiecare stipendist este obligat, ca după terminarea studiilor să asigure comitetul administrativ, că îndată ce își va ajunge scopul dorit și îi va permite starea materială, va depune pentru totdeauna 50 coroane pentru augmentarea acestei fundațiuni.

9. Petițiunile lipsite de condițiunile de mai sus, ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotintă.

Arad, la 26 august (8 septemvrie) 1909.

Pentru comitetul administrativ al fund.
Elena Ghiba Birta:

Ioan I. Papp m. p.,
Episcop.

În conformitate cu ordinul Ven. Consistor Nr. 5315/1909 se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă veteranul paroh Paul Felnean din Sâmbăteni cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele sunt: 1. Una sesiune de pământ cu competența de pășune. 2. Birul preoțesc 450 cor. 3. Ștolele legale, din cari venite alegândul capelan va beneficia jumătate, având a suportă și dările publice pe partea sa.

Alegândul capelan este îndatorat a catehiză în toate școalele confesionale din loc fără ală remunerațiune.

Parohia este de clasa I, deci dela recurenții se recere cvalificațiune pentru clasa primă.

Recurenții au să-și trimită recursele ajustate cu documentele de lipsă și adresate Com. paroh. din Sâmbăteni la Oficiul protopopesc din Arad, iar recurenții să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în sfânta biserică din Sâmbăteni spre a-și arată desteritatea în cele rituale și oratorie, pe lângă stricta observare a dispozițiunilor §-ului 20 din Regulamentul pentru parohii.

Sâmbăteni, din ședința comitetului par. ținută în 30 aug. (12 sept.) 1909.

Petru Lupas,
Invăț. not. com. par.

Fabriciu Manoilă,
preot, președ. com. par.

În conțelegere cu: Vasile Beleş, protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa II-a din Câmpanii-de-jos, de-sus și Șighiștel, se escrie concurs cu termin de alegere 30 de zile dela prima publicare în foaia oficială, pe lângă următoarele beneficii: 1. Pământ parohial de 3¹/₂ jughere cadastrale situat în Câmpanii de jos, de sus și Șighiștel. 2. D:la 170 n-ri de case câte o jumătate măsură cucuruz, care se poate rescampără câte cu 1 coroană. 3. Ștolele uzuete. 4. Întregirea dela stat. Alesul va fi îndatorat a provedea catehizațiunea elevilor gr. or. dela școalele din loc fără a pretinde remunerațiune specială. Alesul se va îngriji de locuința pe speșele proprii și va solvi toate dările după pământul beneficiat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta petiția instruat conform regulamentului în vigoare M. O. D. Adrian P. Deseanu, protoprezbiter în Vaskóh, și vor avea a se prezenta în cutareva duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Câmpani pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Din ședința comitetului parohial ținută în Câmpani la 9/22 august 1909.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Adrian P. Deseanu* protoprezbiter.

—□—

1—3

Pe baza incuviințării Ven Consistor de sub Nr. 2231/224 B. 1909, prin aceasta se publică concurs, pentru îndeplinirea parohiei de **clasa II-a Lorău**, protoprezbiteratul Peștesului, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumente: 1. Un intravilan de 2 jughere, în preț de 20 cor., ținirul 10 cor. 2. Câte o vică de cucuruz sfârmat dela fiecare din cele 150 numere de case; total 150 vici, din care se va plăti cantorului 20 vici. 3. Ștolele uzuat, după calculul mediu, 80 cor. 4. Intregirea dela stat, după cum se va staveri. 5. De locuință se va îngriji viitorul preot. Dările le solvește alesul. Catehizările din școlile de pe teritoriul parohiei alesul e obligat a le face, fără remunerațiune.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta petițiile ajustate regulamentar, și adresate comitetului parohial din Lorău, Prea On. Oficiu ppeșe în M.-Telegd, având dâșii cu observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii, a se prezenta în sfânta biserică din Lorău, pentru a-și arăta desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Ștefan Domocoș,
preș. com. par.

George Groza,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din **Tilecuș** protoprezbiteratul Peștesului prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele: 1. Bani gata 480 cor. 2. Pământul inv. 10 jugh. în preț de 120 cor. 3. Ștolele cantonale uzuat: dela inmormântari mari 1 cor., dela mici 40 fil., dela cununie 1 cor., liturgie privată 1 cor. Intregirea sperativă dela stat conform legii în vigoare.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți a-și înainta documentele ajustate legal, și adresate Comitetului parohial din Tilecuș, Prea On. Oficiu protopopes în M.-Telegd, având în termenul concursual a se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare în sfânta biserică din Tilecuș, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Vasiliu Chirilă,
preș. com. par.

Crăciun Ardelean,
not. comit. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopop inspector școlar

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din **Bucea**, protoprezbiteratul Peștes, prin aceasta se publică concurs, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumente: 1. Salar în bani 400 cor. 2. Lemne trebuincioase pentru învățător și sala de învățământ, în cantitate de 4 stângeni. 3. Locuință liberă constătoare din una chilie și cuină. 4. Folosirea grădinei școlare cam de 300 □ st. pătrați. 5. Intregirea sperativă dela stat până la suma prescrisă de lege.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți ca re-cursele lor, ajustate regulamentar, să le înainteze — adresate com. parohial din Bucea — P. On. Oficiu ppeșe în M.-Telegd, având dâșii în termenul concursual a se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare, în sfânta biserică din Bucea, pentru a-și dovedi aptitudinile în cant și tipic.

Pentru comitetul parohial:

Vasile Bulzan,
adm. par. președinte.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopop inspector școlar

—□—

1—3

Prin aceasta să publică concurs pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Bratca**, protoprezbiteratul Peștesului, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“, pe lângă următoarele emolumente și condițiuni: 1. Locuință corespunzătoare și grădină de legume 160 □ în schimbul acestora 120 cor., care schimbare alesul va fi obligat în orice timp a primi. 2. Salar în bani 570 coroane. 3. Pentru lemne 30 cor. și alte 30 coroane, pentru încălzitul salei de învățământ. 4. Diferința între minimalul pretins de lege precum și cvinevenalele se vor cere dela guvern. Alesul învățător va avea să împlinească toate funcțiunile cantonale cu deosebire să instrueze și conducă corul bis. fără a aștepta remunerațiune, decât ștolele indatinat și anume: dela morți mari 3 cor., mici 80 fil., festanii 40 respective 80 fil., cununii 40 fil. Vor fi preferiți învățătorii, a căror referințe familiare, vor permite, ca postul al II-lea inv. (a cărui înființare este în curgere se va putea îndeplini printr'un membru din familia respectivă (ase.nenea vor fi preferiți recurenții, cari vor produce atestat despre desteritatea în conducerea corului vocal, ba comitetul, la caz de lipsă, pe recurenții, cari nu vor putea dovedi această desteritate, nici nu-i va candida.

Doritorii de-a ocupa acest post sunt poftiți să-și înainteze petițiile lor cu documentele ajustate legal și adresate comitetului parohial din Bratca, — Prea On. Oficiu pprezbiteral în M.-Telegd, având dâșii a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare — în termenul concursual — în sfânta biserică din Bratca, pentru a-și dovedi desteritatea în cant și tipic.

Ștefan Domocoș,
președ. com. par.

Ioan Popoviciu,
notar adhoc.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopop inspector școlar

—□—

1—3

Pentru ocuparea postului învățătoresc cantoral din comuna **Criștior** (la școala de sus) devenit vacant prin trecerea în penziune a învățătorului Nicolau Chiș, se publică concurs cu termenul de alegere **30 zile** dela prima publicare cu următorul salar: 1. Bani gata repartiați pe credincioșii apărținători la această școală 600 cor. 2. Locuință stătătoare din 1 chilie, 1 culină și 1 cămară. 3. Pentru conferință când va lua parte : 0 cor. Doritorii de a ocupa acest post sunt obligați a instrui și deprinde pruncii de școală în cântare, a conduce și deplini cantoralul în toată duminica și sârbătoreea la s. biserică, tot așa și la funcțiunile veninde în parohie pe lângă ștola indatinată.

Intregirea salarului și a cvinevenalului prescris și poftit de lege, comuna neputându-le acoperi dela sine rămân să se ceară dela stat conform hotărârilor va lua și aduce măritul congres.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și trimită recursul ajustat cu documentele de lipsă, adresat

comitetului parohial din Criștior, până la 18 sept. (1 octom.) a. c., P. On. Domn Adrian P. Deseanu protoprezbiter în Vaskóh, (Comitatul Bihor), și până la acest termen a se prezenta în s. biserică de aici spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Dat în Criștior din ședința comitetului parohial ținută la 6/19. august 1909.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *Adrian P. Deseanu* protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea vacantului post învățătoresc din comuna Săud să escrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare în foaia oficială pe lângă următoarele emolumente: 1. Bani gata 300 cor., 10 metri de lemne de foc, locuință și grădină școlară.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta petițiunea instruită după normele în vigoare subscrisului protoprezbiter în Vaskóh, având a se prezenta în sfânta biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Săud, 13/26 august 1909.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Adrian P. Deseanu* protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din comuna Poenii superiori se deschide concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare în foaia oficială.

Beneficiul: 1. În bani gata 208 cor. 2. În naturalii: a) 10 cubule grâu 120 cor.; b) 3 vici fasolie 10 cor.; c) 8 □ stângeni lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ 128 cor.; d) 120 porțiuni de fân 72 cor.; e) 120 fuioare 36 cor.; f) 4 holde pășune 48 cor., locuință cu 2 chilii și grădină de legume. Suma beneficiului 622 cor., și eventuala întregire dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta petițiunea instruită conform regulamentelor în vigoare P. O. D. Adrian P. Deseanu protoprezbiter în Vaskóh, iar până la alegere se vor prezenta în sfta biserică din Poenii superiori pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial ținută în Poenii de sus la 18/31 august 1909.

Teodor Pirtea,
preș. com. par.

În conțelegere cu: *Adrian P. Deseanu,* ppbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din Câmpanii-de-jos, Câmpanii-de-sus și Sighiștel, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare a acestuia.

Emolumentele sunt: În bani gata 600 coroane și venite cantonale circa 30 cor. Pentru întregire de salar la suma legală se va recurge la stat.

Petitele instruite conform legilor și adresate comitetului parohial din Câmpani să se substearnă oficalui protoprezbiter din Vascau, având reflectanții a se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare în sfânta biserică din Câmpani.

Comitetul parohial.

Cu consenzul meu: *Adrian P. Deseanu,* protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din Cărpineți se escrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare în foaia oficială pe lângă următoarele emolumente: 1. În număr 600 cor. 2. Ștotele cantonale 10 cor. și 3. Lemne de foc pentru încălzitul salei de învățământ.

Doritorii de a ocupa acest post vor avea să-și înainteze petitul instruit după normele în vigoare în termenul concursual P. O. D. Adrian P. Deseanu protoprezbiter în Vaskóh, iar până atunci să se prezente ocazional în sfta biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Adrian P. Deseanu,* protoprezbiter.

—□—

1—3

Prin pensionarea învăț. A. Coste devenind vacant postul de învăț. dela școala sup. (cl. III—VI) conf. ortodoxă română din Cenadul-ung. escriem concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele: a) Salar fundamental 1000 cor. și cvincevanele prescise de lege; b) Relut de lemn, 1 vagon din care învățătorul e obligat a încălzi și sala de învățământ; c) Cvarțir liber cu 2 odăi, cuină, cămară, grădină și celelalte apărținătoare; d) Pentru conferință 36 cor.; e) Scripturistica 10 cor.; f) Pentru curățirea odăilor învăț. 12 cor.; g) Dela înmormantări, părăstase și cununii, unde va fi poftit — ștotele uzuat.

Alegândul învăț. va avea a instrua pe elevi în cântările bis. și a conduce strana dreaptă, a ținea școala de repetițe cu elevii fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform dispozițiilor regulamentare adresate comitetului paroh. din Cenadul-ung. se vor înainta la oficalul protoprezb. din Arad cel mult până la 7/20 octom. a. c., având recurenții a se prezenta până la acest termen în s-ta biserică din Cenadul-ung. în vre-o duminică ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale.

Cenadul-ung. din ședința comit. paroh. ținută la 16/29 august 1909.

Ioan Pintea,
președinte.

Iosif Lutai,
not. adhoc.

În conțelegere cu: *Vasilie Beleş,* pprezb. insp. școlar.

—□—

1—3

Pe baza rezoluțiunei Venerabilului Conzistor Nr. 233/909 să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan pentru îndeplinirea parohiei devenită vacantă în Ohabaforgaci. (protoprezbiteratul Belințului). În urma trecerii din viață la cele eterne a parohului Andronic Magheriu. Beneficiile parohiale să compun din folosirea sesiunei parohiale și a intravilanului parohial de sub Nr. 182, după cari alesul va avea a suportă toate dările publice, precum a acoperi și susținea îngrădirea intravilanului din al său propriu, apoi stola legală cu întregirea dotației preoțești dela stat, conform stabilirii coalelor de fasiune. Văduva are drept la jumătate din venitul parohiei un an întreg, adecă până la 9 Ianuarie 1910 st. v.

Dela recurenți să cere cvalificațiune prescisa în §. 17. alinea primă a Regulamentului pentru parohii din 1906, adecă pregătire de clasa I (primă). Reflectanții vor avea a se prezenta în s. biserică din loc, cu observarea §-lui 20 din acel Regulament spre a-și arăta dexteritatea în rituale și omiletică. Din lipsa de recurenți de clasa I, să vor admite la alegere și reflectanți cu pregătiri de clasa II-a (doua). Recursele sunt a se înainta Prea Onoratului oficalui protoprezbiteral în Belinț (Bélinez, Temes, megye).

Dat în ședința comitetului parohial, ținută în Ohabaforgaci, la 16/29 August 1909.

George Magheriu
preș. com. par.

George Balint
not. com. par.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârb* protoprezbiter

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc cantoral dela a II școală de băieți din Sânmiclăușul-român (p. p. Iași) cu termen de alegere 17/30 Septembrie.

Pe lângă următorul salariu: 1. Bani gata 350 cor., 2. 6 holde pământ arător lucrat de comuna bisericească în preț de 240 cor. 3. 6 metri cubici de lemne aduse acasă 48 cor. 4. Pentru fiecare conferință ori reuniune inv. 6 cor. 5. Stoaletă cantorală circa 100 cor. 6. Pentru conducerea corului pe 3 ori 4 voci amăsurat §-lui 59 din reg. se va împărtași de o remunerațiune specială. 7. Locuință și grădină în natură, acest salariu va primi până la 30 Iunie 1910, iar mai departe va primi salariul pretins în art. de lege XXVII din 1907.

Reflecții se avizează a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sfa biserică spre a-și arăta dexteritatea în celea rituale, iară recursele instruite conform regulamentului să-le substearnă până la 16/29 Sept. a. c. M. On. oficiu protoprezbiteral în Mékkerék ctul Bihor.

Dat din ședința com. parohial gr. or. rom. din Sânmiclăușul român ținută la 7/20 Iunie 1909.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Nicolae Rocsin protoprezbiter. —□— 3-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din Călăteș-Gălișeni, protoprezbiteratul. Peșteșului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumente: 1. Cvarțir liber cu două chilii, culină și cămară, în edificiul școlii. Supraedificatele necesare, pentru ținerea de vite. 2. Din matra Călăteș 300 cor., în bani; 8 holde și 1342 st □ pământ în preț de 100 cor. 3. Din filia Gălișeni 200 cor. în bani, 1073 st □ pământ, în preț de 8 cor. Dela ambele comune lemnele trebuincioase, atât pentru învățator, cât și pentru sala de învățământ, 5 stăngeni aduși acasă, în preț de 80 cor.

Ajutorul sperativ dela stat, până la suma prescrisă de lege. Alesul va prevedea cantoratul, pe lângă stolele uzitate, fără altă remunerație dela biserică, ori dieceză.

Doritorii de-a ocupa acest post sunt avizați, ca recursele lor ajustate regulamentar și adresate comitetului parohial din Călăteș-Gălișeni, să le înainteze Prea On. Oficiu protopopesesc în M. Telegd, în termenul concursual, având danșii a se prezenta în sfa biserică din Călăteș spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Pentru comitetul parohial:

Simeon Filip,
președinte.

În conțelegere cu: Alexandru Munteanu, protoprezbiter inspector școlar. —□— 2-3

Cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“, se escrie concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din Zărând devenită vacantă prin abdicere.

Emolumentele sunt: a) 600 cor. în bani; b) uzfructul a 8 jugh. cat., de pământ extravilan; c) cvarțir corespunzător în natură, o cănepiște și grădină în cvantitate prescrisă de lege; d) drept de pășunat pentru 6 vite; e) 3 st. □ de lemne, numai pentru învățator; f) venitele cantorale uzitate (dela înmormântări unde va fi pofțit 1 cor., cu hora mortului 2 cor. iar cu liturghie 3 cor.); g) scripturistica 20 cor. h) pentru conferință 20 cor.

Dările publice, după pământ, le va suporta cel ales. Aceste venituri le asigură parohia până la 1 sept. 1910, iar dela acel termen, parohia și rezervă dreptul

a da salariul, conform §-lui 2 din art. de lege XXVII din 1907.

Pe lângă evalificația prescrisă, dela recurenți să recere și atestat despre absolvirea a cel puțin 4 cl. civile.

Conducătorii de cor vor fi preferiți, iar pentru conducerea corului parohia de asemenea și rezervă dreptul, de a-i da remunerațiune dela 1 sept. 1910.

Alesul va avea să instrueze și elevii de repetiție și să provadă strana și cantoratul cu elevii săi în sf. biserică.

Recursele ajustate să vor înainta în termenul fixat, la Oficiul p. p. gr. or. rom. din Borosjenő, — adresate fiind comitetului parohial concernent, iar recurenții vor avea a se prezenta în careva duminică ori sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Zărând, din șed. comit. parohial ținută la 16/29 aug 1909.

Vasile Ardelean,
preș. com. par.

Cornel Papp,
not. adhoc.

În conțelegere cu: Ioan Georgia pprezb. insp. școlar. —□— 3-3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci cantorale din Forosig cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt în bani gata 400 cor. 2. Locuință cu 2 chilii din cari 1 e padimentată, culină, cămară și grădină de legume.

Întregirea salariului dela stat se va cere pe lângă consământământul superiorităților bisericești.

Concursele instruite conform legilor și adresate com. parohial din Forosig, să se substearnă oficiului pprezbiteral din Mékkerék (Micherechiu), iar reflecții pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic să se prezinte în cutare duminică sau sărbătoare în sfa biserică din comuna sus amintită.

Dat în ședința com. parohial din Forosig la 18 aug. n. 1909.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Nicolae Rocsin, protopop. —□— 3-3

Compactor român în Arad

Iustin Ardelean

Strada Weitzer János Nr. 13.

Execută grabnic și prompt tot soiul de lucrări, atingătoare de această branșă.

Legătură fină și durabilă.

Prețuri moderate.

51

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák-Ferencz Nr. 33—34.

Mare depozit în ornate, recvizite bisericești și anume:

ORNATE (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după ritul bisericeii ortodoxe române, ♦ dela 50—1000 Coroane. ♦

POTIRE de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela ♦ 30 până la 200 Coroane. ♦

CRUCI pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela 4—100 Cor.

CĂDELNIȚE de bronz și argint dela 15—100 Coroane

CANDELE de argint dela ♦ 15 până la 100 Coroane. ♦

DISC cu stea de bronz și aur, dela 8 până la 50 Cor.

LITIER de tinichea și argint dela 15 până la 100 Cor.

CUTIE pentru mir și pentru cuminecătura celor bolnavi, din argint, 30 Coroane.

ICOANE pictate pe pânză în diferite colori și mărimi, dela 8 până la 100 Coroane.

PRAZNICARE pe lemn ori tinichea dela 8—50 Cor.

EVANGHELIA cu litere latine și cirile legate mai simplu dela 20—40 Cor., în legătură mai fină 50—150 Cor.

APOSTOL, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Mineile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre. La dorință servim la moment cu informațiuni ♦ și deslușiri mai detaliate. ♦

Cu stimă:

LIBRĂRIA DIECEZANĂ